

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobkyně: **M. T.**, zastoupené advokátem Mgr. Michalem Staňkem, Opletalova 39, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 65, Praha 10, proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 4. 11. 2024, čj. MZP/2024/290/1623, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2025, čj. 18 A 79/2024-74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně je spoluvlastnicí pozemku, který má být zařazen do zřizované Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Soutok. Při projednání tohoto záměru uplatnila žalobkyně námitky proti zařazení svých pozemků do CHKO Soutok. Ministerstvo životního prostředí dne 30. 5. 2024 částečně námitkám vyhovělo a některé pozemky žalobkyně do CHKO nezařadilo. Námitce proti zařazení pozemku parcelního čísla X v katastrálním území L. však nevyhovělo. Ministr rozhodnutím ze dne 4. 11. 2024 zamítl rozklad žalobkyně a rozhodnutí ministerstva potvrdil. Žalobkyně se dále bránila u městského soudu. Ani u něj neuspěla.

[2] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (*stěžovatelka*) kasační stížnost. Napadený rozsudek je podle ní nezákonný a nepřezkoumatelný. Soud se totiž nedostatečně a chybně vypořádal s námitkou, že smluvní ochrana pozemku měla být upřednostněna před ochranou ve formě CHKO.

[3] Stěžovatelka namítá, že její vlastnické právo bylo neúměrně zkráceno. Navrhovaná ochrana snižuje hodnotu její nemovitosti a omezuje její právo na podnikání. Její pozemek je intenzivně obhospodařovanou půdou, která není vhodná pro zařazení do CHKO Soutok;

na tomto typu pozemku totiž neexistuje předmět ochrany. Jeho zařazení do CHKO by bylo v rozporu s § 25 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK).

[4] Městský soud podle stěžovatelky nevypořádal námitku, proč ministerstvo nepostupovalo podle § 45c odst. 5 ZOPK. Dotčené území je totiž už zařazeno pod ochranu tzv. evropsky významné lokality (EVL Niva Dyje a Soutok – Podluží). Ministerstvo se proto mělo nejdříve formálně zeptat vlastníků pozemků dotčených nařízením o vyhlášení CHKO Soutok, zda se chtějí na ochraně EVL podílet. Teprve po marném uplynutí lhůty k uzavření smlouvy mohla být k ochraně EVL vyhlášena CHKO.

[5] Ministerstvo zaslalo ke kasační stížnosti obsáhlé vyjádření, které se skládalo zejména z citací napadeného rozsudku městského soudu, kasační stížnosti a jeho vlastního rozhodnutí. Ministerstvo je přesvědčeno, že stát při vyhlášení CHKO Soutok nepostupoval v rozporu s ústavním pořádkem ani v rozporu se zákonem.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS se obdobnou věcí už zabýval například v rozsudcích ze dne 30. 5. 2025, čj. 10 As 17/2025-66 a čj. 22 As 4/2025-59; ze dne 11. 6. 2025, čj. 10 As 16/2025-52; ze dne 12. 6. 2025, čj. 22 As 34/2025-62; ze dne 24. 6. 2025, čj. 1 As 23/2025-40; ze dne 27. 6. 2025, čj. 4 As 63/2025-40; nebo ze dne 17. 10. 2025, čj. 22 As 18/2025-66. Protože kasační námitky jsou i v této věci totožné, postačí stručně shrnout dříve vyslovené závěry.

[8] Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Městský soud srozumitelně odůvodnil, proč bylo nutné stěžovatelčin pozemek zařadit do záměru CHKO Soutok, a reagoval i na další námitky (například ty, které se týkají smluvní ochrany pozemku podle § 45c odst. 5 ZOPK – srov. bod 48 a násl. napadeného rozsudku). Povinností soudu není odpovědět na každý dílčí žalobní argument, ale vypořádat se s podstatou toho, co žaloba namítá. To soud udělal.

[9] Dále NSS vypořádá námitky, které se týkají zařazení stěžovatelčina pozemku do záměru CHKO. První okruh stěžovatelčiných námitek se týká toho, že chybí předmět ochrany na intenzivně obhospodařované půdě, která je na jejím pozemku, a že bylo zasaženo do jejího vlastnického práva a práva na podnikání.

[10] Předmětu ochrany se ministerstvo důkladně věnovalo v záměru CHKO Soutok (str. 23 a 24). Z něj vyplývá, že z pohledu ochrany přírody spadá stěžovatelčin pozemek do přírodně hodnotného území, ve kterém je důležitá provázanost orné půdy s vodním režimem. Ministerstvo dále mj. uvedlo, že ochrana orné půdy je v některých případech nutná také z hlediska biodiverzity v celé oblasti. Stěžovatelčin pozemek a ochranu půdy na něm je tak nutno vnímat v kontextu celé oblasti navržené do CHKO. Také městský soud pak přesvědčivě vysvětlil, proč i orná půda patří do předmětu ochrany (část IV.4 rozsudku – *Orná půda coby předmět ochrany v CHKO*). Přestože stěžovatelka tvrdí, že na jejím pozemku je „intenzivně obhospodařovaná půda,“ neříká nic o tom, jak na pozemku hospodaří ani jak konkrétně bude v další činnosti omezena.

[11] Také stěžovatelčino tvrzení o omezení vlastnického práva a snížení hodnoty pozemku je obecné a neplyne z něj, že byl porušen čl. 11 odst. 4 Listiny. Vznik CHKO se totiž sice vyhláší nařízením vlády, ale možnost vytvořit CHKO, způsob vzniku CHKO i základní podmínky ochrany CHKO určuje přímo zákon (§ 25 a násl. ZOPK). Omezit

pokračování

takto vlastnické právo je v souladu čl. 11 odst. 4 Listiny, podle kterého je možné omezit vlastnické právo „na základě zákona“, a nikoliv přímo „zákonem“. NSS nezpochybňuje, že vyhlášení CHKO s sebou přináší jistá omezení. Stěžovatelka ovšem svá tvrzení nijak neupřesnila a neprokázala, že by omezení byla natolik závažná, aby bylo třeba přehodnotit rozsah stanovené ochrany. Pokud bylo stěžovatelce ztíženo zemědělské hospodaření v důsledku vyhlášení CHKO, byla navíc upozorněna na to, že má podle § 58 ZOPK nárok na finanční náhradu. NSS proto nesouhlasí se stěžovatelčinou námitkou, že bylo neoprávněně zasaženo do jejího vlastnického práva k pozemku.

[12] Druhý okruh stěžovatelčiných námitek se týká toho, že nebyla využita možnost smluvní ochrany podle § 45c odst. 5 ZOPK.

[13] Podle § 39 odst. 1 ZOPK je ochrana evropsky významných lokalit zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze podle tohoto ustanovení uzavřít smlouvu mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody, kterou se zajistí ochrana území místo toho, aby se použil jiný druh ochrany. To však není možné, pokud je území už zvláště chráněno podle ZOPK.

[14] Z obsahu spisu vyplývá, že na části území obou EVL (Soutok – Podluží a Niva Dyje) se už nacházejí zvláště chráněná území – národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní rezervace. Jejich smluvní ochrana by proto podle podmínek uvedených v ZOPK nebyla ani právně možná. Tato forma ochrany navíc není vhodná proto, že zavazuje jen vlastníka pozemku a nepůsobí vůči třetím osobám. Uzavření jednotné smlouvy pro celou EVL je pak s ohledem na počet dotčených subjektů (v řádu tisíců) prakticky nemožné. Tímto postupem by se navíc území CHKO Soutok rozdrobilo do několika režimů ochrany (maloplošná zvláště chráněná území, smluvní ochrana a CHKO). To by ztížilo zajištění systematické a komplexní péče o celé území. Ostatně stav některých přírodních biotopů se už zhoršil (jak plyne ze spisu), což ukazuje, že dosavadní způsob ochrany nestačil. Vyhlášení CHKO Soutok se proto jeví jako logické řešení, a to lze stěží nahradit smluvní ochranou, která představuje nižší standard ochrany. NSS proto souhlasí se závěrem městského soudu, že stěžovatelčin pozemek byl do záměru CHKO Soutok zařazen v souladu se zákonem.

[15] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla, NSS proto její kasační stížnost zamítl. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; ministerstvu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu